

Συμπεριληπτική Εκπαίδευση (Inclusion) και Διαφοροποιημένη Διδασκαλία (Differentiating Instruction)

01 Γενικές αρχές της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης

02 Η διαφοροποιημένη διδασκαλία στο πλαίσιο μιας συμπεριληπτικής τάξης

Δρ. Δημήτρης Ζησιμόπουλος Δρ. Σπύρος Παπαδάκης

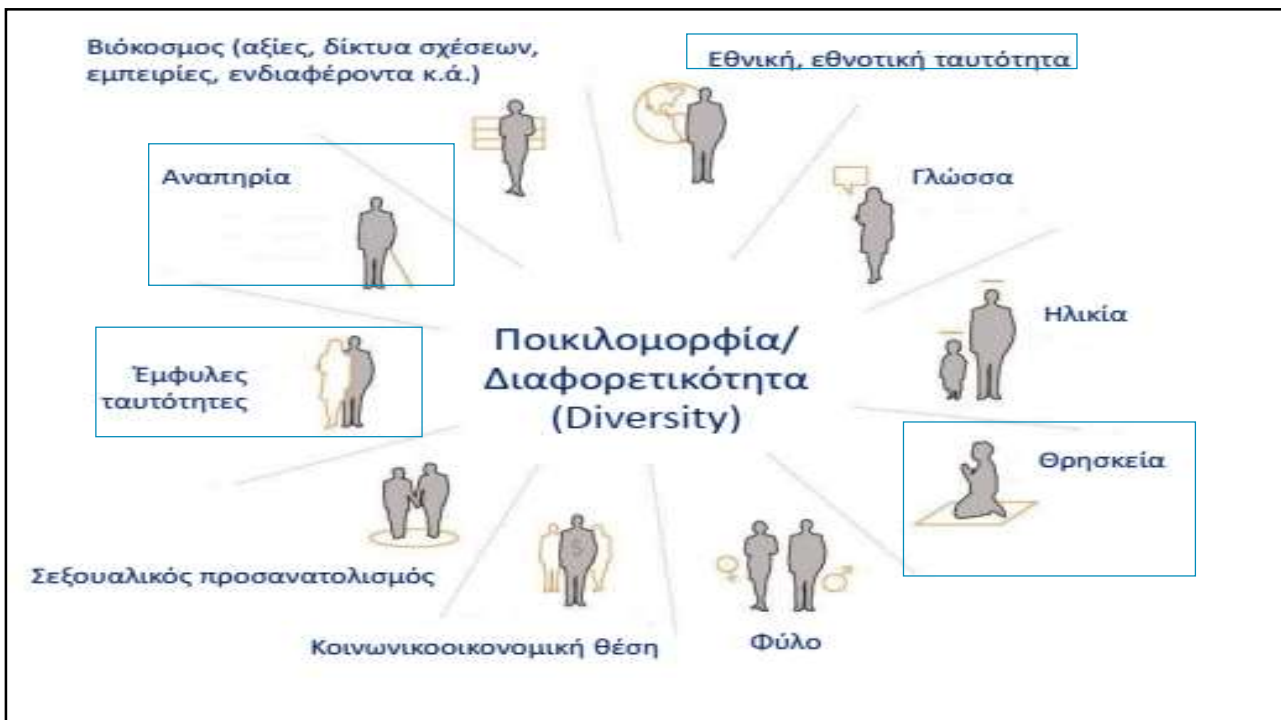
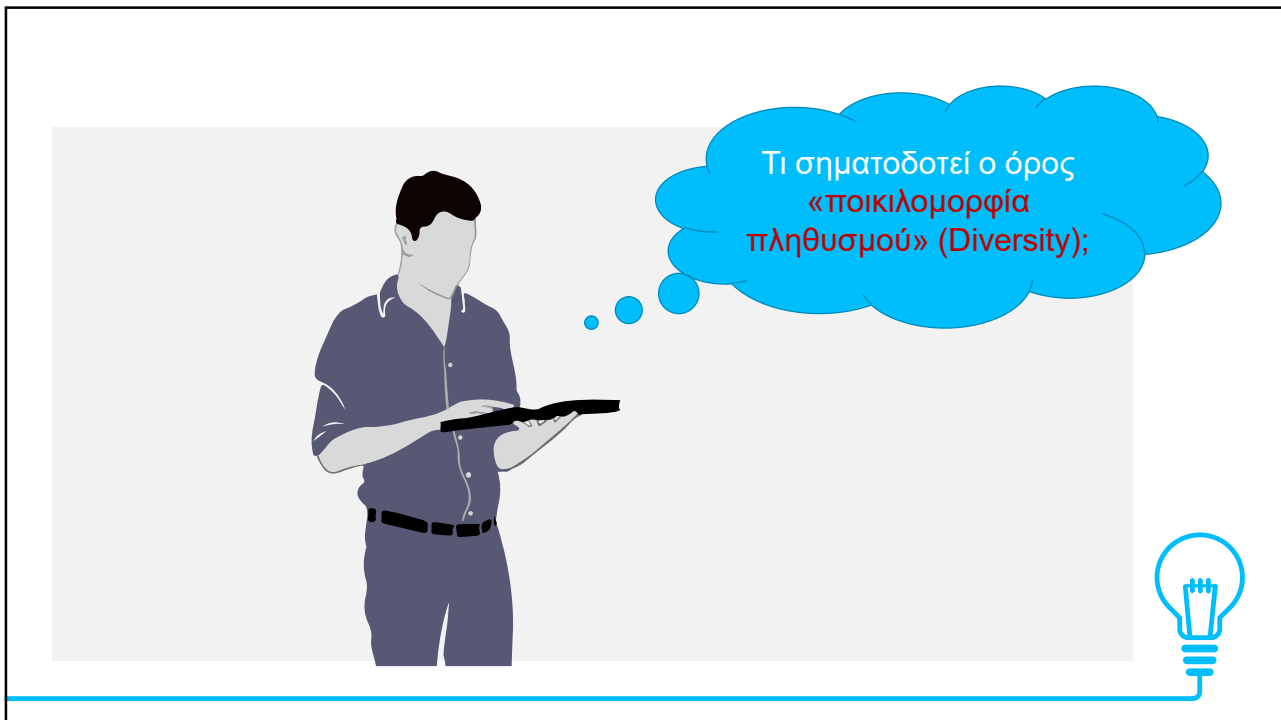
ΣΕΕ ΕΑΕΕ

ΣΕΕ ΠΕ86

Γιατί συζητάμε τα τελευταία χρόνια για τη συμπεριληπτική εκπαίδευση;

... και τι είναι η συμπεριληπτική εκπαίδευση τελικώς;

Η κύρια ώθηση για τη Συμπεριληπτική Εκπαίδευση δόθηκε το 1994 στην Παγκόσμια Διάσκεψη για την Ειδική Εκπαίδευση στη Σαλαμάνκα της Ισπανίας

«...τα σχολεία θα πρέπει να διευκολύνουν όλα τα παιδιά ανεξάρτητα από τη **φυσική, γνωστική, κοινωνική, συναισθηματική, γλωσσική** κατάστασή τους ή άλλες καταστάσεις.

Η διευκόλυνση αυτή θα πρέπει να συμπεριλάβει τα **ανάπηρα** και τα **χαρισματικά παιδιά**, τα **άστεγα** και **εργαζόμενα παιδιά**, τα παιδιά από **απομονωμένους ή νομαδικούς πληθυσμούς**, παιδιά από **γλωσσικές, εθνιστικές ή πολιτισμικές μειονότητες** και παιδιά από άλλα **μειονεκτικές ή περιθωριοποιημένες περιοχές ή ομάδες**»

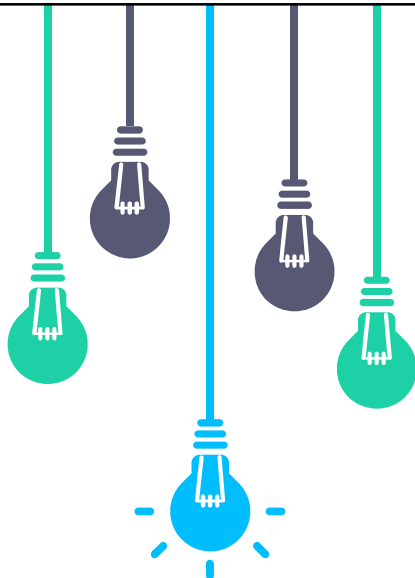

Τι είναι τελικά η συμπεριληπτική εκπαίδευση;

Μία κίνηση/πολιτική με σαφή φιλοσοφία

“Είναι μία δυναμική προσέγγιση με στόχο τη θετική ανταπόκριση στη ποικιλομορφία του μαθητικού πληθυσμού αντιμετωπίζοντας τις ατομικές διαφορές όχι ως προβλήματα, αλλά ως ευκαιρίες για τον εμπλουτισμό της μάθησης”

Unesco, 2005

Τα 4 κλειδιά της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης

Η Συμπερίληψη είναι μια **διαδικασία**

Η Συμπερίληψη αφορά στην **παρουσία, συμμετοχή και επίτευξη ΟΛΩΝ** των μαθητών

Τα 4 κλειδιά της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης

Η Συμπεριληπτική εκπαίδευση αφορά στην

- **ταυτοποίηση,**
- **την άρση των εμποδίων και**
- **την παροχή πόρων** για την υποστήριξη της μάθησης και της συμμετοχής **για όλους τους μαθητές**

Οι φραγμοί της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης

Άρση των

Περιβαλλοντικών

Οργανωσιακών

Οικονομικών εμποδίων

Των στάσεων και αντιλήψεων

που παρεμποδίζουν τη διαδικασία της συμπερίληψης

Τα 4 κλειδιά της Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης

Η Συμπερίληψη εστιάζει σε εκείνες τις ομάδες των μαθητών που μπορεί να βρίσκονται

- σε κίνδυνο περιθωριοποίησης,
- αποκλεισμού
- και υποεπίδοσης.

Βασικές αρχές για ένα συμπεριληπτικό περιβάλλον

Δραστηριοποίηση
– ενεργός
συμμετοχή

Ανάπτυξη
δεξιοτήτων
επικοινωνίας

Δημιουργία
ομάδας –
ανάπτυξη της
συνεργασίας

Ανάπτυξη της
δεξιότητας για
μάθηση

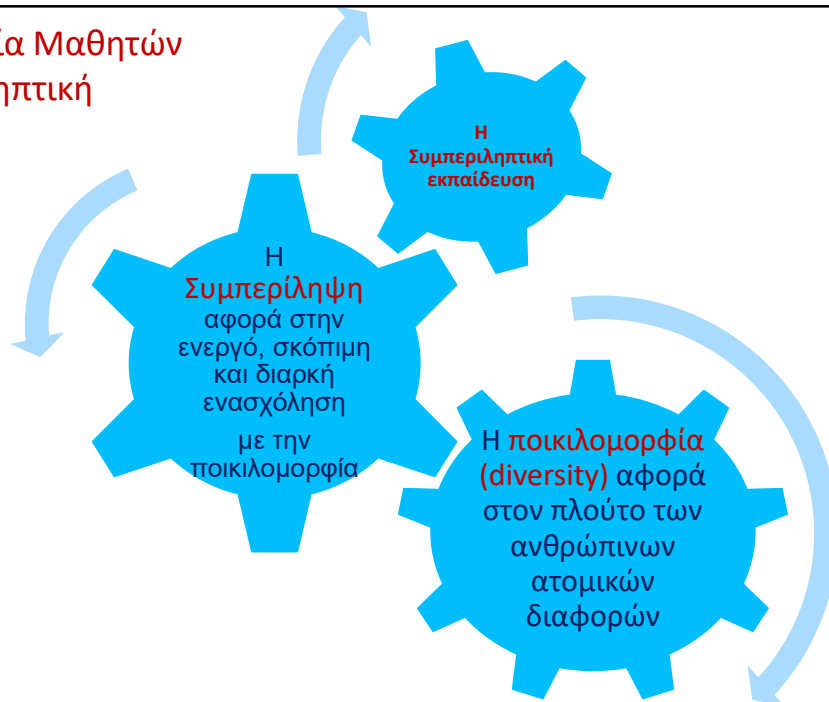
Ενίσχυση θετικών
συναισθημάτων

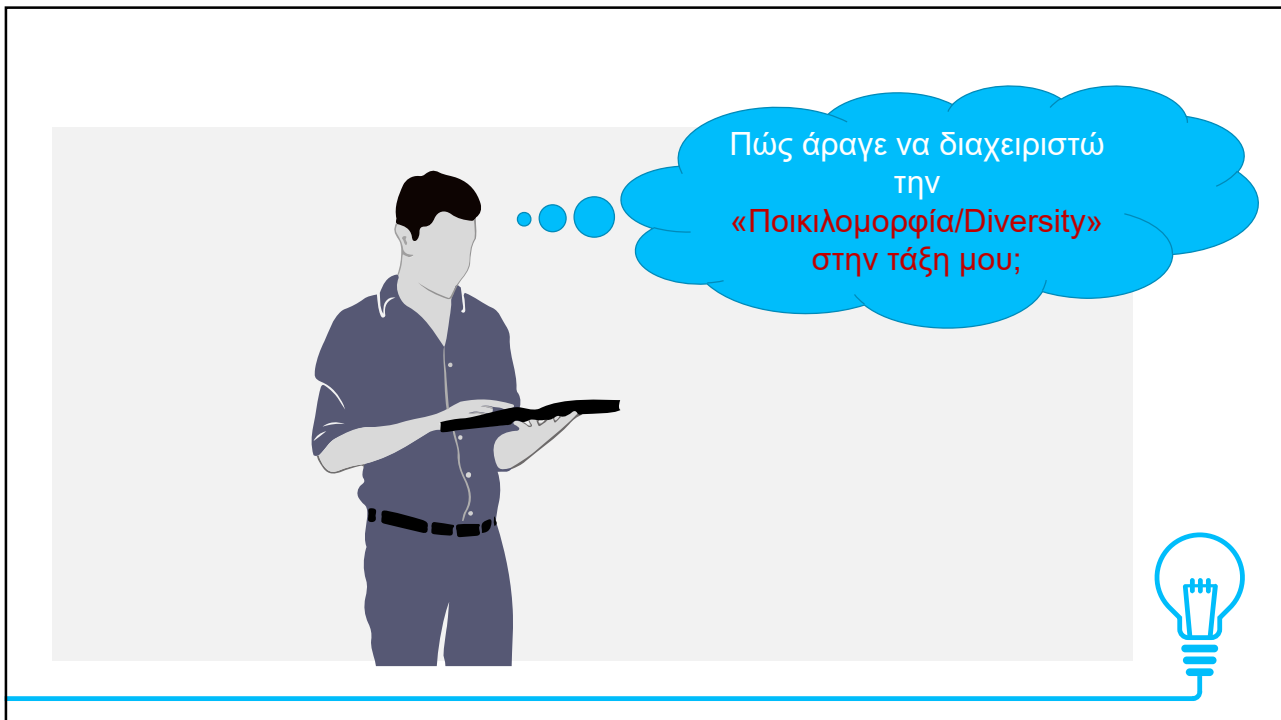
Ενδυνάμωση –
επιβεβαίωση της
ταυτότητας /
πολυγλωσσία

Αναγνώριση των
διαφορετικών
ταχυτήτων

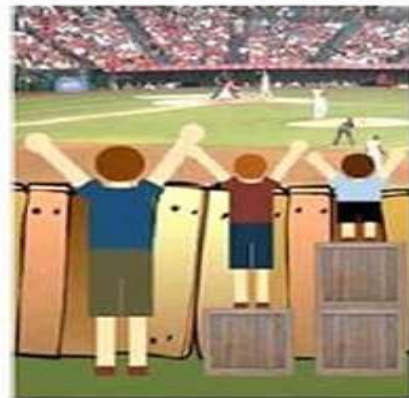
Κοινωνικές
δεξιότητες -
δεξιότητες ζωής

Ποικιλομορφία Μαθητών και Συμπεριληπτική Εκπαίδευση

ΙΣΟΤΗΤΑ (Equality)
Να παρέχεις σε όλους τα ίδια μέσα

ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Equity)
Να παρέχεις στον καθένα τις ίδιες ευκαιρίες

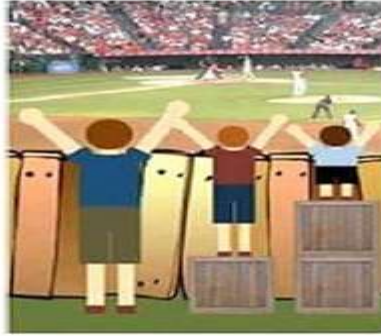

Δεν υπάρχει τίποτα πιο άνισο από την ίση μεταχείριση των ανίσων.

Αριστοτέλης

ΙΣΟΤΗΤΑ (Equality)
Να παρέχεις σε όλους
τα ίδια μέσα

ΙΣΟΤΙΜΙΑ (Equity)
Να παρέχεις στον καθένα
τις **ίδιες** ευκαιρίες

ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ (Justice)
Τα συστημικά εμπόδια
έχουν αρθεί

Διαφορές μεταξύ ειδικής, γενικής, ενταξιακής και συμπεριληπτικής εκπαίδευσης

«Ειδική» εκπαίδευση

- Στρογγυλοί πύρι για στρογγυλές τρύπες
- «ειδικό» παιδί
- «ειδικοί» εκπαιδευτικοί
- «ειδικά» σχολεία

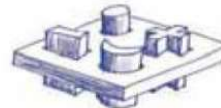
«Ενταξιακή» εκπαίδευση

- Το παιδί αλλάζει για να ενταχθεί στο σύστημα
- Το σύστημα παραμένει το ίδιο
- Το παιδί πρέπει να προσαρμοστεί ή θα αποτύχει

«Τυπική» εκπαίδευση

- Τετράγωνοι πύρι για τετράγωνες τρύπες
- «Φυσιολογικά» παιδιά
- «Τυπικοί» εκπαιδευτικοί
- «Τυπικά» σχολεία

Συμπεριληπτική εκπαίδευση

- Όλα τα παιδιά μπορούν να μάθουν
- Το σύστημα αλλάζει για να ταιριάζει το παιδί
- Οι διαφορές εκτιμώνται: ηλικία, αναπηρία, φύλο, εθνικότητα, θρησκεία κ.ά.

Μία κοινή διαπίστωση...

«Σε τελική ανάλυση, όλοι οι μαθητές χρειάζονται την ενέργειά σου, την καρδιά σου και το πνεύμα σου, γιατί όλοι είναι ανθρώπινες υπάρξεις.

Ο τρόπος όμως που σε χρειάζονται διαφέρει.

Εάν δεν κατανοήσουμε και δεν ανταποκριθούμε σε αυτές τις διαφορές, θα έχουμε οδηγήσει σε αποτυχία πολλούς μαθητές».

C. A. Tomlinson (1999)

Γιατί θα πρέπει να διαφοροποιούμε τη διδασκαλία;

- Οι μαθητές, όπως έχουν διαφορετικά σωματομετρικά δεδομένα, έχουν επίσης διαφορετικά
 - ενδιαφέροντα,
 - μαθησιακά προφίλ και
 - επίπεδα σχολικής ετοιμότητας.

<https://www.redmatchstick.com/its-not-a-one-size-fits-all/>

Το ίδιο μάθημα για όλους;

Ένα μέγεθος για όλους;

Τι είναι η
Διαφοροποιημένη
διδασκαλία;

Ο/η εκπαιδευτικός προενεργεί για να ικανοποιήσει τις μαθησιακές ανάγκες των μαθητών με οδηγό τις βασικές αρχές της διαφοροποίησης:

Α.Π. & διδ/κοί στόχοι που σέβονται τη διαφορετικότητα του μαθητή

Ευέλικτος σχηματισμός ομάδων

Διαρκής αξιολόγηση και προσαρμογή της διδασκαλίας

«Χτίσιμο» κοινότητας

Ο/η εκπαιδευτικός χρειάζεται να διαφοροποιήσει

Το περιεχόμενο

Τη διαδικασία

Το προϊόν

Το συναίσθημα

Το μαθησιακό περιβάλλον

Λαμβάνοντας υπόψη

Την ετοιμότητα

Το μαθησιακό προφίλ

& το ενδιαφέρον

των μαθητών του/της

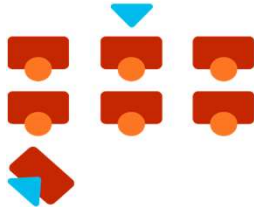
Αξιοποιώντας εκπαιδευτικές στρατηγικές και τεχνικές όπως:

- Διαβαθμισμένες δραστηριότητες
- Γραφικούς Οργανωτές
- Σκέψου - Συζήτησε - Μοιράσου
- Κύβος
- Τρίλιζα (Tic Tac Toe)
- Κέντρα/Σταθμοί Μάθησης κ.ά.

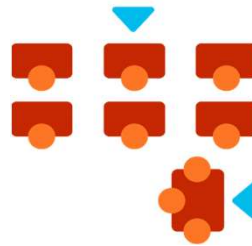
C.Tomlinson
, 2010

Μοντέλα Συνεργατικής Διδασκαλίας

Ένας διδάσκει-Ένας περιφέρεται

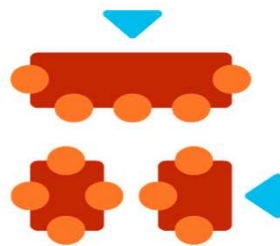
Εναλλακτική διδ/λία

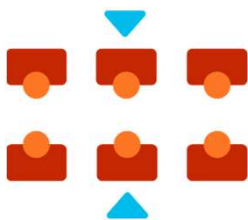
Προσαρμογή από Friend & Cook, 1995

Μοντέλα Συνεργατικής Διδασκαλίας

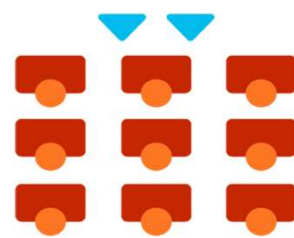
Διδ/λία σε σταθμούς μάθησης

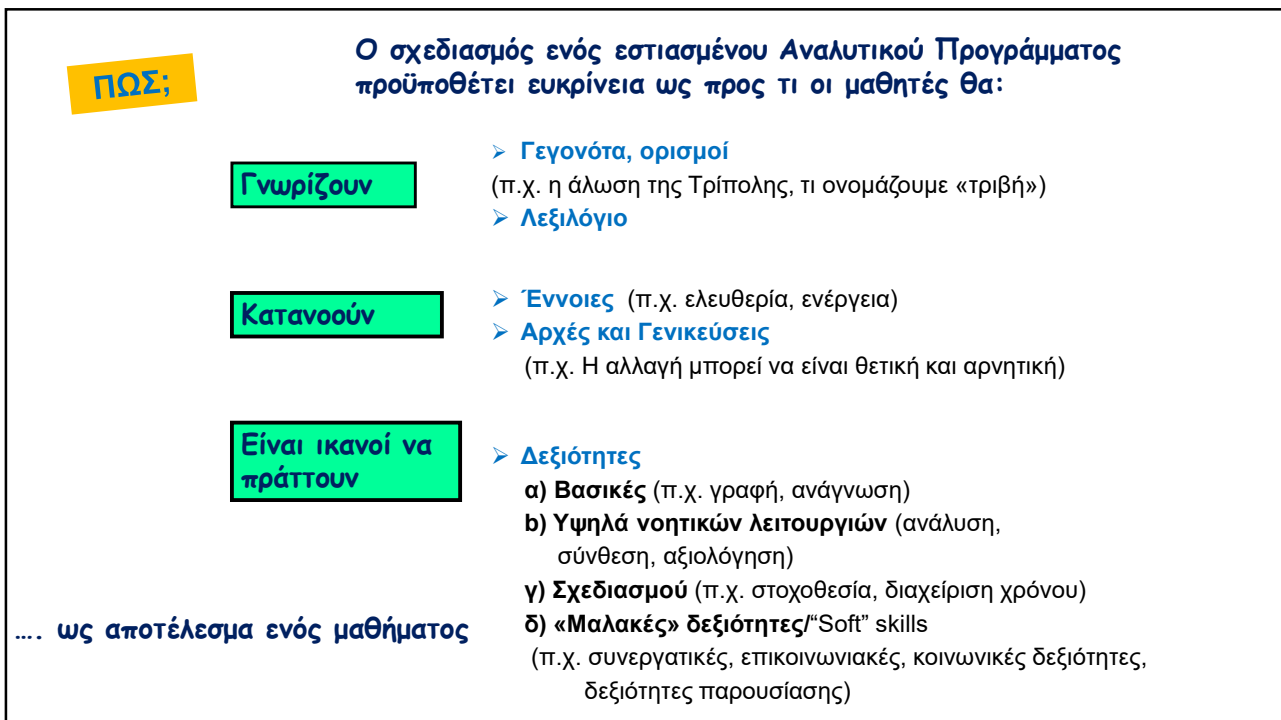
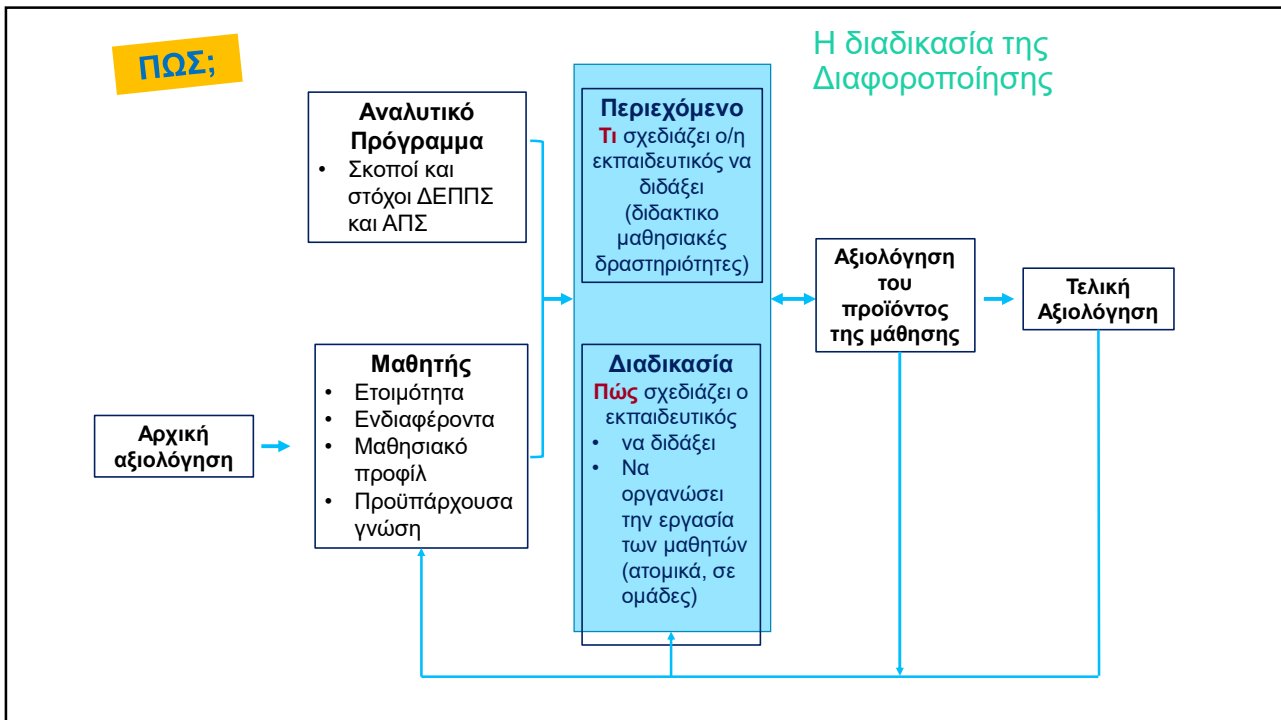

Παράλληλη διδ/λία

Ομαδική διδ/λία

Διαφοροποιούμε ασφαλώς και την αξιολόγηση!

(Bearne, 1996)

ΠΩΣ;

Σκοπός: Μια διδασκαλία διαβαθμισμένη σε επίπεδα

- ✓ Όταν οι εκπαιδευτικοί κάνουν μικρές τροποποιήσεις εντός του μαθήματος για να ανταποκριθούν στις εκπαιδευτικές ανάγκες των μαθητών τους.
- ✓ Όλοι οι μαθητές μαθαίνουν τις ίδιες θεμελιώδεις γνώσεις, έννοιες και δεξιότητες μέσω ποικίλων τρόπων και δραστηριοτήτων.

Ο ρόλος του εκπαιδευτικού

Ο εκπαιδευτικός που αποφασίζει να διδάξει με διαφοροποιημένη διδασκαλία, θα πρέπει αναθεωρήσει τον ρόλο του

Από φορέας της γνώσης γίνεται **«διαμεσολαβητής»** ανάμεσα στη γνώση και στο μαθητή και αποκτά τον ρόλο του **συντονιστή/διευκολυντή**

Όχι ως κάτοχος και αναμεταδότης της γνώσης
αλλά ως **διευθυντής ορχήστρας**

**«Ο διευθυντής της ορχήστρας βοηθά τους μουσικούς να
ερμηνεύσουν τη μουσική, αλλά δεν την ερμηνεύει ο ίδιος»**

Ερωτήσεις - Συζήτηση

